C# pro začátečnice

Martin Černil, Jiří Hudec Filip Eckstein, Jan Kratochvíla, Filip Pindej Jiří Michalčík, Josef Trbušek, Martina Nemethová 21.1. 2025

Použití materiálů

Toto dílo je licencováno pod

<u>Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International</u>
<u>License</u>

LEKCE

Co nás čeká a jak to bude probíhat 😌

OSNOVA

21. 1.	Organizace, úvod, Visual Studio, Hello World, konzole
28. 1.	Proměnné, datové typy, podmíněný příkaz if
4. 2.	Debugging, switch a parsování
11. 2.	Opakování, cykly
18. 2.	Metody
25. 2.	Objektově orientované programování (OOP)
4. 3.	OOP pokračování
11. 3.	Opakování OOP
18. 3.	Pole
25. 3.	Opakování
1. 4.	Grafická kalkulačka - základy
8. 4.	Grafická kalkulačka - pokračování, konzultace, rady a tipy, co dál

STRUKTURA LEKCE

Časově

- Začínáme v 18:00, končíme ve 20:30
- Plánujeme vždy dvě přestávky zhruba v 18:50 a 19:50

Obsahově

- Rekapitulace úkolů z minulé lekce
- Výklad nové látky
- Breakout rooms samostatná práce na úkolech s kouči

ÚKOLY

Ale budou samé jednoduché, můžete nám věřit 😌

ÚKOLY

- Úkoly jsou povinné/nepovinné, nepovinné jsou silně doporučené.
- Odevzdávají se do portálu moje.czechitas.cz formou odkazu na dotnetfiddle.net, dostaneš od nás individuální zpětnou vazbu.
- Snažíme se opravit opravdu vše a odpovědět na všechny dotazy. Využij toho.
- Pro získání včasné odpovědi odevzdávej úkoly během víkendu.

BUDE TO BOLET?

- To, že jsi na úkolu strávila xx hodin, vůbec nevypovídá o tom, jestli na to máš nebo ne, jestli jsi chytrá, nebo ne, atd. Je to běžná součást učení, znamená to, že pracuješ opravdu intenzivně na tom, aby ses posunula dál a jde ti to!
- Neboj se tomu věnovat čas, je to úplně nová věc a na její vstřebání je potřeba zažít i "nepříjemné chvilky zoufalství".
- Nezapomeň ale na pravidelný odpočinek.
- Odměnou ti bude funkční program, pochopení, jak ho vytvořit a hlavně skvělý pocit!

DOTAZY

ŽÁDNÝ DOTAZ NENÍ HLOUPÝ

- Vždy se najde v místnosti někdo, kdo se na to chce také zeptat, ale nemá odvahu.
- · Nezapomeň, že jsou tu i koučové, kteří sem přišli, aby ti byli k dispozici.
- Vyplňuj prosím zpětnou vazbu.

HOSPODA?

Aneb zpětnou vazbu si rádi vyslechneme i u piva ústně.

ÚVOD DO PROGRAMOVÁNÍ

ÚVOD DO PROGRAMOVÁNÍ

- Mýty o programování
- Proč se učit programovat?
- IT pozice
- O čem je programování
- Programovací jazyk
- Jak to funguje
- Programovací hra
- Nastavení prostředí

MÝTY O PROGRAMOVÁNÍ

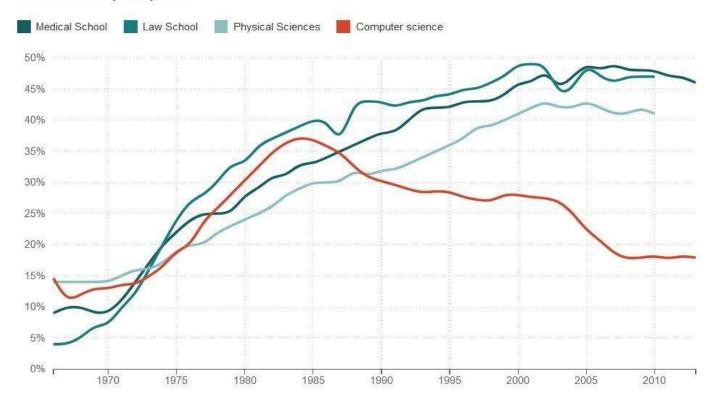
- Ženy se na programování nehodí
- S programováním se musí začít v mládí
- K programování je potřeba mít vysokou školu
- K programování je potřeba matematika
- Programátoři jsou asociálové zavření někde ve sklepě
- IT je jen o programování

What Happened To Women In Computer Science?

% Of Women Majors, By Field

Source: National Science Foundation, American Bar Association, American Association of Medical Colleges Credit: Quoctrung Bui/NPR

MÝTY - ŽENY SE NA PROGRAMOVÁNÍ NEHODÍ

Ada Lovelace

- 1815 1852 Londýn
- Babbage, analytical engine
- Zavedla pojmy např.
 - podmíněný skok
 - cyklus
 - podprogram

MÝTY - ŽENY SE NA PROGRAMOVÁNÍ NEHODÍ

Barbara Liskov

- 1939 -
- Teoretické práce vedoucí k definici objektového programování
- https://en.wikipedia.org/wiki/Barbara_Liskov
- https://www.quantamagazine.org/barbara-lis kov-is-the-architect-of-modern-algorithms-20 191120/

MÝTY - ŽENY SE NA PROGRAMOVÁNÍ NEHODÍ

Margaret Hamilton

- 17.8.1936, USA
- vedoucí vývoje navigačního software pro let a přistání na Měsíci
- ocenění NASA (2003), Prezidentská medaile svobody (2016)

"V počátcích nebyli programátoři bráni úplně vážně, nebyla to svébytná disciplína, byla to spíš taková vedlejší odnož, hlavní roli hrál hardware. Programování se také považovalo spíše za umění a kouzlení, nikoli za vědu."

Originál zdrojového kódu Apollo 11 je k nahlédnutí na <u>GitHubu</u>

CHCI DO IT, MUSÍM UMĚT PROGRAMOVAT?

- Ne nutně, ale ...
- Sebevědomí
- Lepší pocit v týmu s programátory
- Znalosti se opravdu hodí!
- Znát základy programování patří k "základní gramotnosti" ve světě IT, která tě posune z pozice "běžného uživatele"

IT POZICE

IT POZICE

Computing-Core Disciplines	Computing-Intensive Fields	Computing-Infrastructure Occupations	
Artificial intelligence	Aerospace engineering	Blockchain administrator	
Cloud computing	Autonomous systems	Computer technician	
Computer science	Bioinformatics	Data analyst	
Computer engineering	Cognitive science	Data engineer	
Computational science	Cryptography	Database administrator	
Database engineering	Computational science	Help desk technician	
Computer graphics	Data science	Identity theft recovery agent	
Cyber security	Digital library science	Network technician	
Human-computer interaction	E-commerce	Professional IT trainer	
Network engineering	Genetic engineering	Reputation manager	
Programming languages	Information science	Security specialist	
Programming methods	Information systems	System administrator	
Operating systems	Public Policy and Privacy	Web identity designer	
Performance engineering	Instructional design	Web programmer	
Robotics	Knowledge engineering	Web services designer	
Scientific computing	Management information systems		
Software architecture	Network science		
Software engineering	Multimedia design		
	Telecommunications		

ZPĚT K PROGRAMOVÁNÍ 😌

O ČEM JE PROGRAMOVÁNÍ?

- Způsob, jak říci stroji, co má dělat.
- Sada instrukcí jdoucích logicky po sobě tak, aby mohl stroj vyřešit zadaný úkol.

HRA NA PROGRAMOVÁNÍ

PROGRAMOVACÍ JAZYKY

PROGRAMOVACÍ JAZYK

- Formalizovaný jazyk pro komunikaci s počítačem
- Obrovské množství (a další vznikají)
- Různé specializace: desktopové aplikace, weby, databáze, mobilní aplikace
- Pro často používané funkcionality vznikají knihovny a frameworky.

PROGRAMOVACÍ JAZYK

- Programovací jazyk je mnohem jednodušší než přirozený jazyk → menší slovní zásoba v řádu desítek slov
- Důležité je porozumět principům, ty se nemění, programovací jazyky ano

PROČ C#

- Jazyk vyšší úrovně snadněji se učí
- Objektově orientovaný
- Intuitivní vývojové prostředí Visual Studio
- Žádaný na trhu práce
- Pravidla jazyka jsou méně benevolentní než např. u PHP pro tvorbu webu, začátečník lépe získá správné návyky psaní kódu

BONUS: syntaxe je v základu téměř identická s Javou

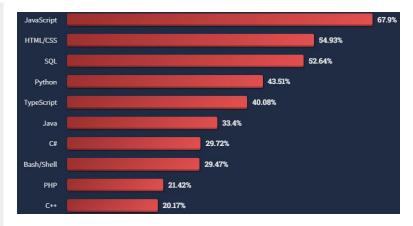

PROČ C#

Popularity of Programming Language

Rank	Change	Language	Share	Trend
1		Python	29.48 %	-2.4 %
2		Java	17.18 %	+0.7 %
3		JavaScript	9.14 %	+0.8 %
4		C#	6.94 %	+0.6 %
5		PHP	6.49 %	+0.4 %
6		C/C++	6.49 %	+0.9 %
7		R	3.59 %	-0.5 %
8	ተተተ	TypeScript	2.18 %	+0.3 %
9		Swift	2.1 %	-0.4 %
10	44	Objective-C	2.06 %	-0.6 %

StackOverflow 2022 Most Popular Technologies

Top 10: Most In-Demand Programming

Landilades 2021

- 1. JavaScript (62% (
- 2. Java (59%)
- 3. Python (48%)
- 4. C# (40%)
- 5. PHP (32%)
- 6. C++ (27%)
- 7. **Typescript** (24%)
- 8. C (15%)
- 9. Kotlin (15%)
- 10. Swift (14%)

Na co vše se dá .NET použít

JAK TO FUNGUJE

JAK TO FUNGUJE

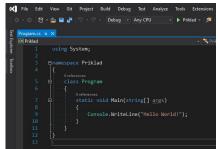
- CPU = processor
 - Provádí výpočty
 - Zpracovává strojový kód
- Paměť RAM = krátkodobé úložiště dat
 - Drží v paměti data a procesy dokud je PC zapnuté
 - Rychlý přístup, malá kapacita
- Harddisk = dlouhodobé úložiště dat
 - Data zůstanou zachována i po vypnutí PC
 - Pomalejší přístup, velká kapacita

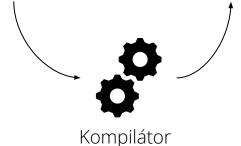
JAK TO FUNGUJE

Překladač

 Přeloží programátorem napsaný kód tak, aby mu "rozuměl" procesor

01001000 01100101 01101100 01101111

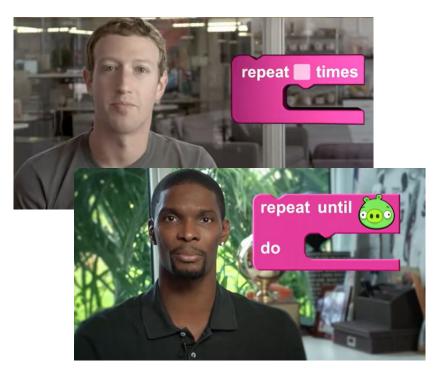
```
ORG 100
LDA A
ADD B
STA C
HLT
DEC 83
DEC -2
DEC 0
END
```

```
static void Main(string[] args)
{
   int a = 83;
   int b = -2;
   int c = a + b;
}
```


BLOKOVÉ PROGRAMOVÁNÍ

https://studio.code.org/hoc/1

NASTAVENÍ PROSTŘEDÍ

Visual Studio Code

https://code.visualstudio.com/download

.NET Fiddle

dotnetfiddle.net

PRVNÍ PROGRAM

Hello World 😌

KONZOLE

- Slouží pro zadávání vstupních hodnot a zobrazování výsledků (výpis hodnot) u konzolových aplikací
- Konzole je aktivní po celou dobu běhu programu

```
☐ file:///C:/Users/Kitty/Source/Workspaces/Workspace/ConsoleApplication1/ConsoleApplication1/bin... — ☐ X

Hello world!
```


KOMENTÁŘE V KÓDU

- Super na psaní poznámek přímo do kódu
- Jednořádkový komentář

```
// tohle je jednořádkový komentář
```

Víceřádkový komentář

```
/* tohle je víceřádkový komentář
aniž by bylo potřeba na každém řádku
psát lomítka */
```


LEKCE 2

OPAKOVÁNÍ

KONZOLE

- Slouží pro zadávání vstupních hodnot a zobrazování výsledků (výpis hodnot) u konzolových aplikací
- Konzole je aktivní po celou dobu běhu programu

```
☐ file:///C:/Users/Kitty/Source/Workspaces/Workspace/ConsoleApplication1/ConsoleApplication1/bin... — ☐ X

Hello world!
```


KOMENTÁŘE V KÓDU

- Super na psaní poznámek přímo do kódu
- Jednořádkový komentář

```
// tohle je jednořádkový komentář
```

Víceřádkový komentář

```
/* tohle je víceřádkový komentář
aniž by bylo potřeba na každém řádku
psát lomítka */
```


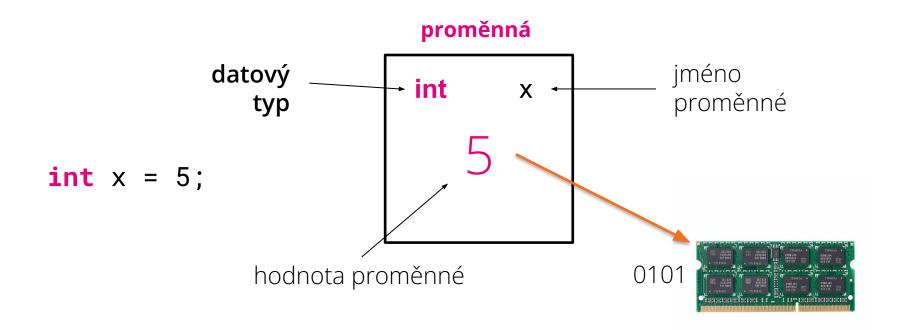
PROMĚNNÉ A DATOVÉ TYPY

PROČ PROMĚNNÁ?

- Způsob, jak krátkodobě uchovat data a jak s nimi pracovat v programu
- Hodnota se zadává/definuje na jednom místě, není nutné přepisovat na více místech v kódu -> eliminuje chyby, urychluje práce, kód má univerzální použití

PROMĚNNÁ A DATOVÝ TYP

PROČ DATOVÉ TYPY?

- Důležité pro zápis v paměti kvůli kapacitě i rychlosti
- Každý datový typ umožňuje jiné operace -> nutno dodržovat při programování – patří k základním principům

 C# je silně typovaný jazyk (nelze míchat "jablka" s "hruškami"), typy musí "sedět"

PŘIROVNÁNÍ – POHLEDY, OBÁLKY, BALÍKY

JAK TO VYPADÁ V KÓDU

```
Deklarace (vytvoření) proměnné
```

```
int cislo;
string text;
```

Použije se, pokud chceme proměnnou vytvořit bez hodnoty

```
Deklarace (vytvoření)
proměnné s přiřazením hodnoty
```

```
int cislo = 10;
string text = "Ahoj!";
```

Přiřazení hodnoty (přepsání)

```
cislo = 25;
text = "Jak je?";
```


PŘEHLED DATOVÝCH TYPŮ

- bool = logická hodnota (true/false)
- **int** = celé číslo (-10, 0, 12, ...)
- double = desetinné číslo (-10.01, 0.0, 12.5, ...)
- **string** = řetězec znaků ("Czechitas", "x", "123", "; ")

· **char** = znak ('C', 'z', 'e', 'c', 'h', 'i', 't', 'a', 's', 'x', '1', '2', '3') 🤊

POJMENOVÁNÍ PROMĚNNÝCH

- Lepší víceslovný název, než nicneříkající a, b, c, ...
- Jak na to:
 - Název proměnné začíná v C# vždy malým písmenem, je bez mezer a nesmí začínat číslem
 - Pozor nepoužívat diakritiku!
 - Pokud má název více slov, má každé slovo kromě prvního velké počáteční písmeno:

nazevPromenne1
totoJeDalsiPromenna

VÝPIS HODNOTY

- Tato funkce je pro usnadnění již naprogramována
- · Vypsat hodnotu proto můžeme pomocí jediného příkazu:

```
Console.WriteLine("Hello World!");
Console.WriteLine(123);
```

Výpis proměnné do konzole:

```
int cislo = 789;
Console.WriteLine(cislo);
```


DATOVÝ TYP int

- int = celé číslo
- hodnoty: -10, 0, 12, ...
- základní (matematické) operace:
 - sčítání 1+2
 - odčítání
 3-1
 - násobení
 2*2
 - dělení 4/2 (celočíselné dělení)
 v případě, že vyjde desetinné číslo, desetinná místa se useknou bez zaokrouhlení! 4/3 = 1

DATOVÝ TYP double

- double = desetinné číslo
- hodnoty: -10.01, 0.0, 12.5, ...
 - POZOR na desetinnou tečku a čárku, záleží na nastaveném jazyku
 - Proč 0.0? Samotná 0 je automaticky považována za celé číslo
- základní (matematické) operace jsou stejné jako u intu

DATOVÝ TYP string

- **string** = řetězec znaků, text
- hodnoty: "Czechitas", "x", "123" , " 😂 ", ...
- základní operace skládání textu

DATOVÝ TYP bool

- bool = logická hodnota
- hodnoty: true, false
- základní logické operace
 - AND (součin) true && false
 - OR (součet) true || false
 - výsledky logických operací viz tabulka
- && a | | jsou tzv. logické operátory a používají se stejně jako např. + a -

vstup1	vstup2	výsledek operace	
		AND	OR
FALSE	FALSE	FALSE	FALSE
FALSE	TRUE	FALSE	TRUE
TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
TRUE	TRUE	TRUE	TRUE

PŘEHLED DATOVÝCH TYPŮ

- bool = logická hodnota (true/false)
- **int** = celé číslo (-10, 0, 12, ...)
- double = desetinné číslo (-10.01, 0.0, 12.5, ...)
- **string** = řetězec znaků ("Czechitas", "x", "123", "; ")

· **char** = znak ('C', 'z', 'e', 'c', 'h', 'i', 't', 'a', 's', 'x', '1', '2', '3') 🤊

NAČTENÍ VSTUPU

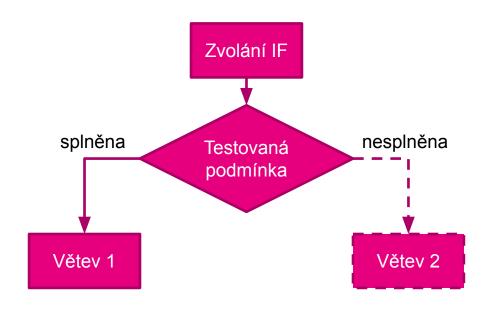
- Opět hotová funkce pro programátora.
- Použijeme v případě, že chceme, aby uživatel zadal hodnotu nějaké proměnné sám.
- Může se jednat např. o jméno, nebo o počet položek, se kterými má program pracovat.
- Vstup vždy ukládáme do proměnné datového typu string.

```
string vstupUzivatele = Console.ReadLine();
```


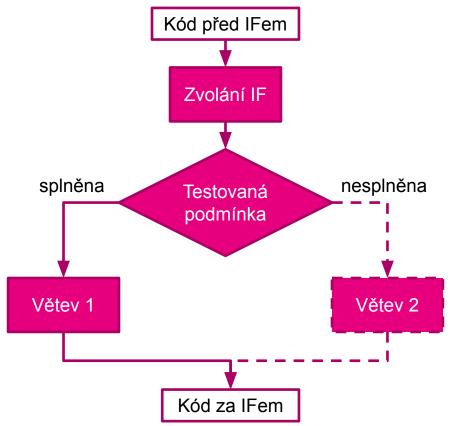
PODMÍNĚNÝ PŘÍKAZ

PODMÍNĚNÝ PŘÍKAZ if/else

PODMÍNĚNÝ PŘÍKAZ if/else


```
// Kód před IFem
if (testovanaPodminka)
   //Větev 1
else // nepovinné
    //Větev 2
// Kód za IFem
```


SLOŽENÉ ZÁVORKY

Ohraničují logický celek

PODMÍNĚNÝ PŘÍKAZ if/else

```
int vek = 15;
if (vek >= 18)
   // Větev 1 - podmínka splněna
   Console.WriteLine("Na zdraví!");
else
   // Větev 2 - podmínka nesplněna
   Console.WriteLine("Mladistvým nenaléváme.");
Console.WriteLine("Konec programu.");
```


PODMÍNĚNÝ PŘÍKAZ if/else

- Umožňuje větvit program pro různé možnosti podle splněných/nesplněných podmínek
- Podmínka je buď splněna nebo nesplněna -> existují jen dvě možnosti jejího vyhodnocení -> nový datový typ bool

DATOVÝ TYP bool

- bool = logická hodnota
- hodnoty: true, false
- základní logické operace
 - AND (součin) true && false
 - OR (součet) true || false
 - výsledky logických operací viz tabulka
- && a | | jsou tzv. logické operátory a používají se stejně jako např. + a -

vstup1	vstup2	výsledek operace	
		AND	OR
FALSE	FALSE	FALSE	FALSE
FALSE	TRUE	FALSE	TRUE
TRUE	FALSE	FALSE	TRUE
TRUE	TRUE	TRUE	TRUE

OPERÁTORY PRO POROVNÁVÁNÍ HODNOT

Podobně jako v matematice, pozor na správný zápis:

větší než

10 > 10

... false

větší nebo rovno 10 >= 10

... true

menší než

5 < 10

... true

menší nebo rovno

9 <= 10

... true

rovno

"a" == "b"

... false

nerovno

"a" != "b"

... true

 Výsledkem porovnání je pak bool. Porovnání se používá v podmíněných příkazech a dá se skládat pomocí logických operátorů (&&, | |)

PODMÍNĚNÝ PŘÍKAZ if/else

- else není povinné, použije se pouze v případě, že chceme vykonat nějaké speciální příkazy v případě nesplnění podmínky
- složené závorky mohou obsahovat více příkazů dle potřeby

```
int cislo = 12;
if (cislo > 10 && cislo < 25)
{
    Console.WriteLine("Jsi ve správném intervalu mezi 10 a 25.");
    cislo = cislo + 5;
}
Console.WriteLine(cislo);</pre>
```


PODMÍNĚNÝ PŘÍKAZ else if

• Jedná se o rozšíření podmíněného příkazu v případě, že chceme vyhodnotit více podmínek zvlášť -> vytvoříme tím více možných větví programu.

PODMÍNĚNÝ PŘÍKAZ else if

```
int cislo = 12;
if (cislo > 10)
    Console.WriteLine("Číslo je větší než 10");
else if (cislo == 10)
    Console.WriteLine("Číslo je rovno 10");
else
    Console.WriteLine("Číslo je menší než 10");
```

